

# DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.			
Egy évre . . .	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	16 kor. — fill.
Fél évre . . .	5 . . .	Fél évre . . .	8 . . .
Negyed évre . . .	2 . . . 50 .	Negyed évre . . .	4 . . .
Egy óra . . .	1 . . .	Egy óra . . .	1 . . . 70 .
Egyesszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

## Az igazi magyar bíró.

(Példaadás a magyar alkotmány eltipróinak.)

Szell Kálmán, a jog, törvény és igazság szélkiáltó madár hangu hamis profétája, az egész önző érdektársaságával példát vehet, leczkét érthet az igazi magyar bírónak, ifjabb Lengyel Imrének, a hajduszoboszlói királyi járásbírói ítéletbírói ranggal és jelleggel felruházott nagyérdemű vezetőjének bizonyos végrehajtási ügyben hozott végzéséből.

Eddig a magyar bírói kar egyik leghazafiasabb, igazi független érzésű kiváló tagjának ösmertük, becsültük ifjabb Lengyel Imrét, ki a kegyeslet megveti és a megalkuvó korcskorszakban is bátran, esküjéhez hiven ítéli meg és el azokat, kik a magyar alkotmány rombolására vetemedtek vagy ahoz eszközül szegődtek.

A kormány vétkéből a törvénykivüliség hinárjában sülyedezik a magyar alkotmányos élet, melyet mocsárba vonszoltak az osztrákpárt lidérczei és mivel balvégzetszerű e helyzet, nagy horderejűnek, példát mutatónak tartjuk az igazi magyar bíró öntudatos és nyílt eljárását, midőn bírói székéből, törvényre támaszkodva, hoz lesújtó ítéletet az alkotmány rombolók ellen. Nevezetes

jelentőségű ítélet ez indokainál fogva és nem csupán a pénzügyigazgatóság törvénytelen eljárásának megrovását, elutasítását foglalja magában, hanem igazi magyar bírói ítéletet a jelenlegi törvényen kívüli állapot elvetemedett megteremtői és mindazon szomorú vakeszközeik felett, kikkel egyetemlegesen még a magyar alkotmány legszentebb jogainak feláldozása és alapjainak lerombolása árán is képesek az osztrák házi érdeket szolgálni. Hazaárulással testvér bűn ez és mi büszkék vagyunk rá, hogy törzsökös hajdu származású magyar bíró utasítja vissza a merényletet. Ha minden bírója minden törvénytudó férfiaként cselekedne, ekként örizné az alkotmányt, rég Csaszlauba vándoroltak volna a nemzet törvénytelenül csikart zsirján élő és osztozkodó Szell Pálátus Kálmán-féle ojtott osztrák magyarok.

De ime beszéljen maga ez a nevezetes és indokainál fogva súlyos 1819—1903 tk. végzés, mely így hangzik:

1819  
1903 tk.

Fischer Jakab elleni végrehajtási ügyben.

V é g z é s .

A debreczeni kir. pénzügyigazgatóság f. hó 12-én kelt 8583/III. 1903. számú meg-

keresésében foglalt azon betiltását, hogy 142 K. 74 f. állami egyenes adó, 5 K. 45 f. országos betegápolási pótdadó, 23 K. 26 f. utadó, és 54 K. 94 f. községi adó erejéig, a bírói letétlapló 55/1902. tétele alatt kezelt 244 K. 58 f. bírói letétet addig, míg az állami költségvetésen kívüli közjogi állapot tart, továbbra is bírói letétként kezelje e bíróság, annak megszűnése után pedig a kincstár követelésének fedezésére szükséges összeget a kir. kincstár javára utalja ki: e királyi telekkönyvi hatóság nem teljesíti.

A kir. pénzügyigazgatóság tehát kényszereszköz segélyével szándékozik a kir. kincstár követeléséhez jutni, holott a megkeresésből magából kitűnik, hogy a kincstár képviselőjének is van tudomása arról, hogy a letiltás csak létező és érvényben levő törvény alapján lenne teljesíthető, az 1902. évi költségvetési törvény pedig nincsen érvényben.

Ujabb törvényeinkben is mindenütt benne van, hogy egyenes és fogyasztási adók díjak, bélyegek és illetékek behajtása sőt beszédese is, csak akkor és úgy engedhető meg az alkotmányos kormánynak, ha azokat az országgyűlés megajánlja és megszavazza. Ma Magyarországnak sem költségvetési törvénye, sem az ezt pótló ugynevezett indemnítási törvénye nincsen, tehát nem jogosult sem direkt, sem indirekt adók behajtása, beszédese.

**Az alkotmány legfontosabb garanciájának, a budgetjognak lerombolásához a kir. járásbírói segédkezelést nem nyújthat.** Már pedig az 1868. X. t. cz. így rendelkezik:

„Az 1847/48 évi IV. törvényzikk 6 §-a következőleg módosítottatik:

minthogy az évi költségvetésnek or-

## Rege Borszékről.

Közlő: **Smilovits Mihály.**

I.

Hogy Adám székely ember volt, kétségtelen. Bizonyítja ezt először neve. Minden nyelven ez a neve és daczára a különböző nyelvek különféle sajtáságos kiejtésének, az „Adám“ névnek az egész világon székelyes hangzása van. Bizonyítja továbbá az a sok ivadéka is, mely a székelyek közt van. Hiszen mindannyian Ádámától származunk, egy nemzetnek sincs annyi Ádámja, mint a székelyeknek.

Ha Adám székely volt, a paradicsom sem lehetett másutt, mint Borszéken. Borszék az egész földön a legszebb hely. Még most is meg van benne mindaz, mit a paradicsomról képzelhetünk, akkor biztosan fokozott mértékben volt meg. Levegője, daczára a 900 méter magas fekvésének, oly enyhe, sőt télen is, úgy, hogy ha valaha vasut közelíti meg, Borszék magyar Merán lesz, hol sok ezren fogják a telet tölteni. Mindenfelől hegyek környezik, csak a tölgyesi szoroson át érintheti egy meleg áramlat, hordó anyagoktól megtisztulva. Viránya

most is olyan és olyan különféle, hogy sem magassági, sem szélességi fekvéséből meg nem magyarázható. A kigarszolt helyek kivételével alig található egy talpalatnyi hely, mely nem volna tele szebbnél-szebb virágokkal. 50 méter mély kőszénbányájából gyakran kőszén- vagy agyagpalában megkövesedett növényeket és állatrészeket hoz fel a bányász, melyeket a leghiresebb tudósok sem tudnak összeegyeztetni leheltyükkel, mivel azoknak valódi hazája sok száz méter földnyire van onnan. Hasonlóan a bibliában előforduló folyókhoz, ott is négy patak ered u. m. a Szacsvai, Foghagymás, Bor- és Bujdosó patakok. Lehet, hogy ezek régebben nagy folyók voltak. Az öreg székelyek megvannak győződve, hogy a paradicsom Borszéken volt.

Egy vén székely erről következőket regélte nekem:

\*

Az első bűn előtt az első emberpár ezen völgykatlanban lakott. Itt a sok díszes gyümölcsfa között kitűnt különösen 4 fa sajtáságos tulajdonsággal felruházva; gyökereikből források fakadtak, bár kisebb mértékben, de ugyanazon tulajdonságokkal. Az egyik az életfája, ott állt, hol most a

Pásztorkut van. A tudásfája a Jókai kut helyén, az egészség fája, ezt nem tudni biztosan, hogy hol állott, ez vagy a Fökut, vagy a Kossuth kut tájékan állhatott, mivel mindkét kútnak rendkívüli gyógyító ereje van. Alig van betegség, melyből e két kútnak víze meg nem gyógyítana. Végre volt még egy hét fából álló csoport forrásokkal: A szépség forrásai. Ez utóbbiról azonban az első emberek nem tudtak, ez el volt rejtve a kert szélén, egy sűrű erdőben, ezekben 7 tündér fürdött, innen nyerték szépségüket. Éjjel fürödtek, nappal a Tündérkertben, a Kossuth-kuttól délre mulatoztak, táncoltak, s el is bájoltak volna, ha lett volna kit. — Ezek a források, most a „Hétvezér“ nevét viselik.

E gyönyörű kertben lakott az első emberpár boldogan, megelégedetten. Dícséretükre meg kell jegyeznem, hogy egyikük sem volt féltékeny, Éva nem kaczerkódott más férfival, de Adám sem kaczerkódott más nőszemélyre. De volt a kertben egy gonoszszellem, amely irigyelte e boldogságot, különösen Ádámot irigyelte azt, ez az undok kigyó volt. Elővette tehát Évát és kezdett neki minden lehetőt és lehetetlent ígérgetni, csak etesse meg Ádámot a tiltott gyümölcs-

szágyülésileg történendő megállapítása mindig csak egy évre terjed **s újabb megállapítás s megajánlás nélkül adót kivetni és behajtani nem lehet.**

Az 1902. XII. t. cz. 6 §. szerint az adókat az 1902. évre ajánlta meg a törvényhozás és az 1903. XXIV. t. cz. az adókra vonatkozó törvények hatályát, csak az 1903. év négy első hónapjára tartotta fenn. Tehát 1903. május 1-től sem költségvetési törvényt, sem a költségvetési törvény hatályát meghosszabbító törvényt a törvényhozás nem alkotott.

Miről a debreczeni kir. pénzügyigazgatóság értesítendő.

Hajduszoboszló 1903. május 25.

**Lengyel**

kir. járásbíró.

## A polgármester

### királyi megerősítése.

A Debreczenben tartott polgármesteri gyűlés egyik határozatával kapcsolatban a következő érdekes véleményt mondja jeles lapírónk a Szeged és Vidéke:

Tóth Pál dr. fölrati tervezetében, amelyet a városok törvényére nézve a debreczeni polgármester-kongresszus elfogadott, volt egy érdekes pont a polgármester királyi megerősítéséről. Ezt a pontot a debreczeni kongresszus elvetette. Tóth Pál dr. véleménye az volt, hogy a hat évre választott polgármestert a király erősítse meg, ami által a városokban a nemzetiségi fészkelődéseknek gátat lehetne szabni. Ezt a véleményt éppen a mi sajátos magyarországi viszonyaink között nem találjuk helyénvalónak, mert örökös nemzetiségi torzalkodásokra adott volna jogot. Mivel azonban ez a feltevés az esetleges törvénytervezetnél még szóba kerülhet, természetesen véljük, hogy

a kormány kapva kap rajta. A királyi megerősítés ténye ugyanis nagyon könnyen a kormány kezébe juttatná a városok önkormányzati jogának egyik legfontosabb nyilvánulását, a polgármester szabad választását. Természetesen véljük és találjuk, hogy a kormány ebben az esetben mindig saját lelkiismeretéhez, nem pedig a városok érdekében és azok véleménye szerint gyakorlatná a királyi megerősítés jogát.

Ebből a szempontból nem találjuk érdektelennek, hogy a városok jogának eme fontos nyilvánulásával bővebben foglalkozzunk. A polgármester választásának kérdése már annyi módon és annyi formában merült föl, hogy nem szükségtelen jogtörténeti alapon bevilágítani az ide vonatkozó vélemények sokaságába.

Tény ugyanis, hogy a városi közönséget a város területén megillető önkormányzati jog gyakorlója a polgármester és a városi tanács. A polgármester a feje, főnöke a város hatóságának. Ebből a meghatározásból kétségtelen az, hogy a magyar polgármesteri állás tulajdonképpen nem a germán jog német bürgermeister-jeiből fejlődött ki. A polgármester, a városbíró, akit régi okirataink vicillusnak, major villaenek neveznek, a régi magyar törzsi szervezet falunagyja. (Nicolaus filius Nicolai Folung. Fejér C. D. VIII. 1. 486.) Nagyon kivételesen nevezik a mi régi jogunkban a polgármestert index civitatisnak. A falunagy kifejezés már maga is bizonyosága a városi szabadság ama közjogi jelentőségű tényének, hogy a város fejt a közönség, a polgárok önkaratukból választják.

A községi szervezetnek ez fölülte fontos sarkpontja. Minden kiváltságlevellel biztosítja a városoknak a szabad bíróválasztási jogot. A szent György napján tartott bíróválasztás tényébe csak a városi polgárságnak volt beleavatkozási joga, oda az államnak, illetőleg a királyi felségjognak pa-

rancsoló vagy megerősítő szava nem hathatott el. Csupán a germán hűbéri jog hatása alatt kezdtek a királyok beavatkozni a polgármester-választásba. Megtörtént, hogy Zágráb választott polgármesterét a király nem erősítette meg és mást rendelt oda helyette. A városi polgárság követelésére azonban IV. Béla kénytelen volt visszavonni. (L. Fejér C. D. IV. 3. 337, 338.) Hasonlóképpen Buda város is kívánta ebbeli jogának elismerését. A város 1276. évből való kiváltságlevellel biztosítja is erről a várost: Ad hoc concessimus eidem, ut non cogatur recipere aliquem iudicem per nos datum, sed ex electione sua libera assumat in villicum, quem volent. (Endlicher 543)

Bizonyos ebből, hogy a városok bírói, illetőleg polgármesterválasztási jogában a királyi megerősítésnek helye nincsen. Korpona város 1244. évből való kiváltságlevellel (Fejér C. D. IV. I. 330.) csupán arra vonatkozólag tartalmaz adatokat, hogy amikor a város közönsége a megbízás letelte alatt meg akarta fosztani a bírói tisztétől, akkor a királyé volt a bíraskodás joga.

A királyi megerősítés törvénybe iktatása ellenkeznék a magyar jog szellemével, ellenkeznék a hagyományokkal és veszedelmes lenne a városok önkormányzatára, valamint politikai függetlenségére nézve. Ezért tartjuk helyesnek a debreczeni határozatot és véljük, hogy éppen a nemzeti ségére való tekintettel ez a már sok helyen fölmerült téves közjogi vélemény nem juthat törvényerőre. (bj.)

## A szász városok iskolái.

(Levél Nagyszébenből.)

Azt hisszük olvasóink érdekében cselekszünk, a midőn röviden közöljük, hogy az egyes szász városokban milyen iskolák vannak.

csel. A kigyó, mint himnemű, férfifelfogással úgy itelt, hogy Éva minden esetre az első harapással Ádámot fogja megkínálni, mint azt minden férfi, minden időben megeselekedte és megeselekszi. ha valami jót, szépet szerez, magáról megfeledezve az általa szeretett nő ölébe rakja, így fog tenni Éva is és mihelyt Ádám beleharap, minden erejével vissza fogja tartani Évát a második harapástól, Ádám megfog halni és ők kettesként fognak holdogan és örökké élni, elkezdte tehát a gyümölcsöt módfelett dícsérni.

De az asszony most sem adja meg magát egyhamar, olyan természetű volt már az őszanya is. Hiába ígért neki halhatatlanságot, hatalmat, hogy egy lábtoppánással tűzbe hozhatja az egész világot, háboru és béke kezében lesz, egy csekélyke kis papucsos a legszilajabb férfiakat megzabolazza. De mind nem használt semmit, ezek száraz ígérettek, az asszonynak tények keltenek. Végre kiütötte a kigyó az utolsó, de biztos tromfját, szépséget ígért neki.

Mi az a szépség? kérdé az asszony.

A szépség magában foglalja mindazon erőket, melyeket az imént elősoroltam, de azonfelül rabszolgájává teszi az összes férfiséget. Éva még sohasem látott szebb asszonyt magánál, nem értette, mi a szépség. Hiába magyarázgatta a kigyó, nem értette meg. Egyszer egy verőfényes napon felvette a kigyó Évát a Kerekszék tetejére, mely a paradicsom egyik határa volt és délre mutatott: a Tündérkertbe. Nézz oda Éva! Ha engedelmeskedel, oly széppé teszlek, mint ezek ott. Sokáig bámulta Éva a tündéreket, csodálva rendkívüli szépségüket,

kecses, lenge mozdulataikat, annyira belemerült nézésükbe, az irigység már annyira marcangolta, hogy megfeledezett önnön-magáról, a kigyóról, mindenről. A kigyó csak hagyta merengésében, tudta, hogy megnyerte a játszmat, engedte, hogy az irigység fulánkja minél mélyebbre hatoljon szívébe.

Mikor gondolta, hogy a hatás megtörtént, megszólalt: No, Éva, ez a szépség! Ha engedelmeskedel, hétszerte szebbé teszlek, mint bármelyike ezek közül, ezeknek mindegyikének csak „egy“ féle szépsége van, én tudom a módját, hogy összpontosuljon benned mind a hétféle szépség. Éva e szavakra mintha mély alomból rezzent volna fel, megrázkódott és ha a kigyó át nem öleli, lezuhan a hegy gerinczéről.

— Ha ezt megteszed, óh kigyó, engedelmeskedem. Szépnek lenni, ilyen szépnek, kárhözatba megyek. Hiszek neked, hogy ez hatalom, nem, ez több, ez megbecsülhetetlen kincs, mindenre kész vagyok, daczolok érte az Istennel is. De előbb győzzél meg, hogy képes vagy e ezt megeselekedni. Csak egyre kérte: hogy Ádámnak ne árulja e titkot és ne mutassa meg neki a tündéreket. Megbeszéltek, hogy mikor Ádám elalszik, a kigyó elviszi a szépség forrásaihoz; ezzel a kigyó elment a forrásokhoz, amelyek külön-külön voltak, ásott köztük medret és kis csatornákon át a források vizét a mederbe vezette, patak lett belőle, mely most is meg van. Ezzel visszament Évához, ki azalatt Ádámot édes álomba ringatta a kigyótól kapott bájtal segítségével és elvitte magával. Ádám mély álmában valami oly fájdalmat érzett, mintha bordáit hasogatták volna, amikor

Éva mellőle eltűnt. Ádám sokszor érezte e fájdalmat, mert Éva minden éjjel eltűnt, reggel azonban, mikor felébredt, Éva mindig mellette volt.

Éva éjjente megfürdött a tündérek patakjában. Szép is lett Éva, olyan szép, hogy nekünk fogalmunk sem lehet róla. Hiszen szép a szép nem most is, most is koronája, remeke a teremtésnek, de ez a szépség csak halvány maradványa az Éva szépségének. A teremtés óta minden hanyatlott. A páfrányok hajdan nagyobbak voltak a mostani fenyőknél; a mostani állatvilág csak kores, eltörpült valami az őslátokhoz képest; régebben az emberek is óráások voltak, így van az a szépséggel is. Éva észrevette szépségének hatalmát. Ádám ezerszeresen jobban szerette, a legvadabb oroszánokat szelidítette meg és hozta neki játékszerűl, a legszebb gyümölcsöket, a legpompásabb virágokat ölébe hordta.

E hatást várta a kigyó.

— No Éva, szólt, én megtettem, mit ígértem, most rajtad a sor, mert különben — Éva, attól való félelmében, hogy vonatkozás esetén a kigyó a szépség patakát elzárja tőle, amit száz halál árán is megakadályozott volna, amit utódai most is megtennének, vagy hogy a kigyó megmutatja Ádámnak a tündéreket, beleegyezett és mihelyt a gyümölcs után kapott. A kigyó, mint már elmondtuk, meg volt győződve, hogy Éva az első harapást Ádámnak engedi át, nem volt eléggé éber, hogy megakadályozza Éva elhamarkodott tettét; mert amilyen mihelyt kezébe ragadta, éppen olyan mihelyt szájába is kapta és beleharapott. Hiába, az asszony már akkor is asszony volt. A ki-

Német nyelvű főgymnasium van Beszterczen, Medgyesen, Segesváron, Brassóban és Nagyszebenben. Német nyelvű algymsium van Szász-Régenben és Szász-Sebesen. Német nyelvű főreáliskola Nagyszebenben, alreáliskola Brassóban. Német nyelvű hat osztályú polgári fiiskola Segesváron.

Allami főgymnasium van: Brassóban és Nagyszebenben Német nyelvű felsőbb leányiskola van: Beszterczen, Medgyesen, Segesváron, Brassóban, Nagyszebenben és Szászsebesen.

Allami felsőbb leányiskola: Segesváron, Beszterczen és Nagyszebenben.

A szászok középiskoláiban a tanulók száma átlag 200-ra tehető, tehát nem népesek és így a tanítás és a felügyelet bennök jó.

A szász tanítónőképzőből többen vannak, a kik a következő nyári szünidőre alföldi magyar házakhoz ohajtanak jönni a magyar nyelv gyakorlása végett. Első sorban azt ohajtanak, hogy a német nyelv tanításáért, teljes ellátást kapjanak, de ha ez nem sikerülne, akkor úgy is hajlandók hozzánk eljönni, hogy fizetnek a teljes ellátásért. Erre az utóbbi esetre olyan családokhoz ohajtanak különösen menni, hol kis gyermekek vannak, mert a gyermekek előtt nem szűgyelnék, ha hibát is ejtenének, midőn magyarul beszélnek. Van egy fiatal szász tanítónő is, ki elsőként el akar hozzánk jönni. Mindnyájan ohajtják előre tudni, hogy milyen vállalás lesz a család, amely őket a nyári szünidőre kebelébe fogadná.

Az illetők címét az érdeklődőknek szerkesztőségünk megmondja. A ki azonban hozzánk fáradni nem akar, annak Wagner János nagyszebeni ev. ref. lelkész ur, leveleire készséggel válaszol, sőt ha valaki gyermekei mellé játszó társul kis árva leányt vagy fiút ohajtana: ilyet az árvaházból a nyári szünidőre kiad.

Megemlítjük itt, hogy özv. F. Leonhard Henriette (erdész özvegye lakik Szászsebesen Fötér.) abból az alkalomból, hogy kir leánya most városunkban van a magya-

gyó, hogy összes reményeit meghusitva latta, nagy fájdalmában a földre rogyott, arcával a port turta, kezeit, lábait összemarczangolta; nem is nőttek ki azok többé soha és így földön kell csuszni.

Hogy mi történt azután, tudjuk a szentírásból. Egy angyal küzte őket a paradicsomból.

Ez az angyal Gábor volt, a legkegyetlenebb mind az angyalok közt, az oláh Gavrilla. Sokat bolyongtak hegynek fel, hegyről le, sehol sem találtak kivezető utat. Csak „egy“ volt előttük nyitva: a Tölgyesi szoros, mely Romániába vezet.

Hej, a Gavrillák most sem szünek meg az Ádámokat, elvévén alóluk a talajt, Romániába üzni. Éva nem sajnálta a veszteségét, szászszorosán kárpótolva volt érte, megmaradt az Ádám szerelme, ez az asszony nál a fő.

Igen ám, de nagy volt a csalódása. Kiüzetvén a paradicsomból, nem használhatta a szépség forrásait, nagy fájdalmára észrevette, hogy szépsége hanyatlani kezd és vele együtt Ádám szerelme is. 129 évig egyetlen egy csókot sem kapott tőle, ami történetileg be van bizonyítva. Borzasztóan fájt az elhanyagoltatása. Sok, igen sok évig töprenkedett rajta, hogyan szerezhetné vissza szépségét, pedig mint egy asszony fejébe vesz, tapasztalatból tudjuk, ha török szakad, keresztül viszi . . .

A szent írásból ismeretes a Kain és Ábel története. Kain kicsalta Ábelt az egyet-

nyelv elsajátítása végett egyik jogtanár urnál, bárkinek, ki levélben hozzá fordul, szívesen lesz segítségére, ha gyermekét némes szóra akarja vinni. Magától érthető, hogy az említett urnő ezt nem díjaztatásért teszi, hanem szíveségből. A nevezett urnőnek minden szász-városban, de különösen Nagyszebenben van sok ismerőse.

Magyar szóra akar menni.

1. Wolf Hilda tanító nő

Vurpodon.

2. Valentini Elza II. éves tanítóképezdész az apja kárbeclő a „Transylvania“ biztosító hivatalnál.

Nagyszeben.

3. Hannert Mariska II. tanítóképezdész lakik Nagyszeben Kacsu-u. 9 szám, az apja állami mestermester.

A következők teljes ellátásért egész iskolai évre magyar családhoz adnak leánykájukat a németül való társalgás fejében:

Gundhart Lujza (mészáros özvegye) a leányát (lakik Erzsébet utca 61.

Nagyszeben.

Balbierer József őrnagy az unokahugát (árva csendes lány) lakik Mészáros utca 15

Nagyszeben.

Fröhlich József ev. lut. lelkész a leányát lakik

Riomfalván

Nagyküsküllő megyében.

## NAPI HIREK.

### A városi törvényhatósági bizottság tagjaihoz.

Debreczen város polgármestere a következő figyelemre és érdeklődésre méltó csatlakozásra hívja fel a törvény-

hatósági bizottság tagjait: Törvényhatósági bizottsági közgyűlésünk 112/5357 és 5567/1903. bkgy. sz. s a felekezeti iskolák s az egyházak segélyezését tárgyozó határozatának mielőbbi s kedvezőbb elintézése végett a nagym. m. kir. belügym. urhoz küldöttségnek felutazását határozta el s úgy alakított egy küldöttséget, hogy ahhoz a t. bizottsági tagok is csatlakozhatnak. Ezen csatlakozás végett tisztelettel tudatom, hogy a küldöttséget a miniszter ur Budapesten jun. 4. d. u. 4 ó. fogadja s a felutazás ideje felől a küldöttség f. június 2-án d. u. 6 órakor fog értekezletet tartani. Debreczen, 1903. jun. 1. Kovács József polgármester.

### A V. H. O. Sz. közgyűlése.

A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége pünköst vasárnapján tartotta meg Budapesten, az „Otthon“ disztermében tiszújítással egybekötött évi rendes közgyűlését. A gyűlés szép érdeklődés mellett folyt le. A kifejtett tevékenységről, sikerekről számolt be az elnökség és több terv megvalósítását tüzte ki célul, melyek a szövetség fejlődésére nagyban kifognak hatni. A hirlapírószövetség 1904. évi utazási ösztöndíját a vidéki hirlapírás egyik kipróbált, jeles tollú és nagytevékenységű munkásának, Benedek Árpád aradi lapszerkesztőnek ítélte oda, a ki a radikális ellenzéki „Függetlenség“-et szerkeszti. Öszintén örülünk az érdekes hirlapíró bajtárs érdemeinek ilyen előismerése fölött. A megejtett tisztujítás változásokat nem hozott. A szövetség jeles és nagyérdemű fővezéreit, Kulinyi Zsigmond elnököt (Szeged), Szávay Gyula alelnököt (Debreczen), Barát Ármin alelnököt (Temesvár), Palócz László titkárt (Szeged), Tömörkény István pénztarost (Szeged) egyhangú lelkes

len ott levő mezőre, a Tündérkertbe, megölte és ott hagyta, de Ábelt a tündérek elvitték az életfához, anélkül, hogy Gavrilla azt észrevette volna, mert nem a kapun át vitték, hanem a levegőn, ott letették a forrás mellé, az hirtelen felszökkent, egész testét belepte és Ábel új életre kelt. Ezt a kutat mos is Pásztoroktatnak hívják. Bizonyosan Ábel a pásztor után. Ott is maradt a paradicsomban. Gavrillának nem volt szabad hátra nézni, csak előre, hogy az Ádámok velahogy vissza ne térhessenek, így nem láthatta, hogy mi történik a háta mögött. Kain bujdosó lett. Mikor Éva nem bírta már elhanyagoltatását elviselni, felkereste kedvencz fiát, Kaint, elbeszélte neki nagy baját, könyörgött neki, hogy legyen segítségére, hogy megfürödhessenek a szépségforrásáivizében. Kain egyet gondolt, kezét csókolt anyjának, csak azt mondta: meg lesz, azonnal elővette csákányát, melyet bujdosása közben gyakran használt és valami alagut felét kezdett ásni Borszék felé. Több mint száz évig tartott a munka. A vidék egyenletlensége miatt, hol a hegyek alatt, hol pedig a föld színén kellett azt vezetnie. Senkinek sem tűnt fel, hogy Kain valamit ás, hol eltűnik, hol előkerül, megszokták azt már nála. Gavrilla maga is látta többször, hogy a kert közelében a jég- és medvebarlangokban húzódik meg. Így juthatott mindig közelebb földalatti és földfeletti útján a tündérforrásokhoz. Éva oda volt nagy aggodalmában, hát ha nem sikerül, hát ha Kaint valami baj érte. Többször elment az ország határához, talán lát, vagy hall vala-

mit fiáról, de lehetetlen volt, azon nem lehetett átlátni. Az asszony most is segített magán. Tölgyes és Borszék közt volt egy égis érő kő, arra egy hollót allított azon meghagyással, hogy mindig, mikor meglátja Kaint adjon jelt. A holló hűségesen teljesítette kötelességét. Mihelyt Kain valahol felbukkant, lógatta ide-ide fejét rikácsolva kár, kár!

Gavrilla annyira megunta már ezt a károgást, hogy egyszer csak rámondult a madárra, de oly hangosan, hogy az megijedt, leesett a köről és veresre festette azt kiomló vérével. Azóta nevezik azt a követ-Hollókőnek és az alatta elterülő helységet Hollónak. Ivadéka most is fekete ruhában gyászolják ösanyjukat, a hollót. De Évának sem volt már szüksége hirmondóra, mert mikor a holló utoljára nagy örömmel elkárogta magát, akkorára Kain az alagutat már éppen a „szépség“ patakáig vezette volt és a patak bujdosva csakugyan hamarosan Évánál volt. Ezt a patakot mai napig Bujdosó patakknak hívják. Használta is annak vizét és vissza is nyerte előbbi szépségét és vele Ádám szerelmét, amit az is bizonyít, hogy egy évre rá fiát, Sethet szülte. Eddig a rege. De aki Borszékét ismeri és a sorok közt tud olvasni, az kitudja hámozni a meséből a valót. Tudja, hogy Borszék levegőjével, páratlan gyógyhatású vizével, gyönyörű fekvésével együttvéve egy oly üdülő hely, hogy sem a hazában, sem a külföldön nincs párja, minden leány s asszony néhány heti ott tartózkodása után mint valódi tündér érkezik haza.

felkiáltással választották meg. Azonban az igazgatósági tanácstagok választására már szavazás történt. Az igazgatóságba Debreczenből lapunk felelős szerkesztőjét, ifjabb Mórincz Pált ismét beválasztották. A közgyűlésen a debreczeni tagok közül megjelentek Szávay Gyula kiváló alelnökünk, dr. Király Péter, Rudnyánszky Gyula, Kuthy Zsigmond, ifjabb Mórincz Pál szövetségi tagok. Este pedig az „Otthon” tagjai Rákosi Jenő elnök jelenlétével és a vidéki hírlapírók részvételével közös diszvacsorát tartottak, mely kedélyes, vig hangulatban folyt le, sem felkösztöntökben, sem közbeszólásokban nem volt hiány.

#### Kalmár Antal újabb királlysértési pöre.

A „Független Magyarország” olvasói között a legbuzgóbbak sorában szerepel a királyi ügyészség kara. Nevezett hazafias lapársunk éppen a pünköszi lapszámában közli, két cikkelye miatt indították meg ellene a királlysértési pört. Az egyik cikknek Purjesz Lajos hírlapíróársunk a szerzője „Uj szobor” czimen jelent meg. A másik bevádolt vezércikk dr. Kalmár Antal tollából csak nemrég jelent meg a „Független Magyarország”-ban „Királyi esküszegés” czimen. Ebben nincs megsértve a király magas személye. Dr. Kalmár Antal bátran hirdeti a nemzet nagy igazait s már nem első ízben fogják perbe királlysértés miatt. Hatalmas közjogi munkáját is elkobozták ilyen okból s pört akasztottak a nyakába. Ebben a pörben dr. Kalmár június 18-án áll az esküdtek elé s majd megvilágítja előttünk, hogy ha igazat mondunk a királyról és a királynak, azzal még nem sértjük meg. Királlysértési pörökkel nem lehet az igazságot megölni.

#### Hortobágyi lókiállítás bíráló bizottsága.

Elnök: Huttfleisz Kázmér. Tagok: Vácz János, Király Gyula, Dalmy László, Bonyhádi Perczei Dénes százados, méntelep-parancsnok, Muharos János méntelepi állatorvos, Leidl Emil m. kir. törvényhatósági állatorvos, Bartha István m. kir. állategészségügyi felügyelő, Ferenczy Ferencz m. kir. gazdasági tanintézeti tanár, Vecsey Zoltán, Békessy László, Fried Emil, Jóna János, Koszorus Lajos, Ferenczy Elek, Wavra József, magy. kir. állatorvos, Axmana Gyula városi állatorvos, Jóna István, Pásztor István, Polgári Bálint, Polgári József, ifj. Kertész István, Öry Mihály, Nagy Bálint, Zöld Mihály, ifj. Kertész János, Fancsovics Jenő, Király József, ifj. Bényási István, Kéki Sándor, Szentesi János, Erdei Péter, Szücs István, Rácz Lajos titkár.

#### A kamara határozata a politikai helyzetről.

Dr. Szántó Sámuel és Szántó Győző urak annak kijelentésére kértek föl bennünket, hogy ők a Debr. Keresk. és Iparkamara pénteki közgyűlésén nem a budapesti kamara javaslata mellett szólaltak föl, hanem attól eltérőleg közvetítő iudítványt tettek, olyat melyet időközben a győri és aradi kamarák is elfogadtak. Tervezés továbbá mint ha ők az ellenzék obstrukcióját elítélték volna, vagy egyáltalán a közjogi ellenzék magatartását bírálat tárgyává tették volna, mert éppen ők hangoztatták fölszólalásukban, hogy a kereskedelmi iparkamarának nem hivatása a politizálás, és így éppen nem lett volna ildomos, hogy annak közgyűlésén a politikai pártok bármelyikének eljárását bírálat alá vegyék.

#### Esküvő.

Deutsch Ignác a Neumann M. ruha-kereskedő cég debreczeni fiókjának üzlet-

vezetője e hó 7-én esküszik örök hűséget Pollák Dóra k. a.-nak Bécsben.

#### Tanyai iskola létesítése az Ondódon.

A közoktatásügyi miniszter már régebben sürgeti a várost, hogy a tanyai iskolákat állítsa fel. Erre nagy szükség van; mert a tanyákon több ezer iskolaköteles gyermek van, kik semmiféle iskoláztatásban nem részesülnek. A miniszter óhajának a város még ez évben részben eleget tesz, amennyiben az Ondódon létesít egy iskolát. Az ondódi földbirtokosok e célra 1200 négyesöglet fel is ajánlottak. A tanács ma tárgyalta ezt az ügyet és kimondta, hogy az iskola létesítése ügyében meghallgatja a községi iskolaszék véleményét is.

#### Gazdasági ismétlő iskola Debreczenben.

A Debreczenben létesítendő gazdasági ismétlő iskola a megvalósulás felé közeledik. Az összes felekezetek válasza beérkezett a tanácshoz és egyedül a ref. egyház tartja szükségesnek és óhajta a gazdasági ismétlő iskola felállítását. Az állandó népnevelésügyi bizottság javasolja a tanácsnak a gazdasági ismétlő iskola felállítását, de nem ajánlja, hogy akár a város, akár a ref. egyház tartsa fenn. A tanács mai ülésében kimondta, hogy ő is hozzájárul a gazdasági ismétlő iskola felállításához, de előbb meghallgatja a községi iskolaszék véleményét. Egyideűleg megbizta az ügy előadóját, Oláh Károly tanácsnokot, a közoktatásügyi miniszteriumba menjen fel és a szakreferenssel tárgyalja meg, vajjon a miniszter hozzájárulna-e ahhoz, hogy az ő utasításától némileg eltérőleg, az egyház és a város által kívánt módzatok szerint beleegyezne-e a gazdasági ismétlő iskola létesítésébe.

#### Elhunyt urinő.

Özv. Dr. Kain Albertné született Borsos Róza f. évi május hó 30-án, esteli 10 órakor 77 éves korában, özvegysége 22 ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Vég-tisztességtétele Piacz-utca 81-ik számú sejt házában június 1 én d. u. 4 órakor fog az ev. ref. egyház szertartása szerint végbemenni. Hült tetemei a Czegléd utcai sírkertben a családi sírboltban helyeztetett nyugalomra.

#### Adomány a horvátországi magyar reform-egyháznak.

A horvátországi nikinczi magyar református egyház részére Bartók György Bundi-utca 11. sz. a. lakó polgártársunk 10 koronát küldött szerkesztőségünkbe. A lelkes adományt e helyen nyugtázzuk és rendeltetési helyére juttatjuk.

#### Fővárosi írók és művészek Debreczenben.

Érdekes hirt közlünk olvasóinkkal. Debreczen nyári életében egy szórakoztató mulatságra nyílik szép kilátás. Ugyanis a fővárosi „Auróra” című írói és művészkör kiváló tagjai

Pekár Gyula vezetésével Debreczenbe készülődnek még e hó folyamán. Írók, művészek, művésznők részvételével és közreműködésével, jótékony célra, érdekes előadást fognak itt rendezni, felhasználván ez alkalmat a kölcsönös kedves, barátságos ösmerkedésre.

#### Növendék hangverseny.

Ehrlich József zenetanár növendékei haladásának bemutatása céljából szombaton délután a Bika disztermében hangversenyt rendezett. Sok számból álló műsört állított össze, amely azonban nem volt alkalmas arra, hogy annak keretében a növendékek előmenetelükről beszámoljanak. A növendékek tulnyomó része kezdőköl állott. Szivebben hallottunk volna részünkröl oly gyakorlatokat, melyek a zenébe való helyes bevezetésről és a növendék tulajdonképeni képzettségéről tesznek tanubizonytságot. Már pedig a műsor azt a benyomást keltette, mintha nem annyira az előadás szabatságával és módjával, mint inkább magukkal a darabokkal akartak volna hatni. A tanítványok közül többen kitüntek tehetségükkel. Igy Balog Margit, Simonovics Andor, Fülöp Növérék, Vásári nővérek, és különösen Halmágyi László. Remélhetőleg a következő alkalommal szerencsésebb műsor keretében részletesebben referálhatunk.

#### Elfogott kivándorlási ügynökök.

A budapesti államrendőrség a felvidék híenaira, a kivándorlási ügynökökre sikeres hurkot vetett. Két kivándorlási ügynököt fogtak a gonosz munkán a budapesti detektivek és súlyos gyanu és bizonyíték merült fel Neumann László detektiv ellen, ki a debreczeni rendőrség szolgálatában évtizedek óta működik, hogy önös célból az ügynökök működése felett szemet hunyt. Egyes fővárosi lapok híradás szerint ezért most meg is büntette nevezettet a budapesti államrendőrség; ezen terhelő hirre vonatkozólag lapunk mai számában, a „Közönség köréböl” rovatban Neumann detektiv nyilatkozik és az ügynek tisztázását helyezi kilátásba, addig a közönség reávaló itéletének felfüggesztését kéri. Addig, teljesen tájékoztatlanok lévén az esetben, mi is függöben tartjuk véleményünket; de már annyit most is jelezniünk kell, hogy a debreczeni rendőrség hitele érdekében és a közönség megnyugtására a főkapitánynak ez ügyben haladektalanul cselekedni kell, mindjárt első sorban vizsgálatot kell indítani. Amint értesülünk is, Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány a vizsgálatot megindította Neumann ellen és intézkedett, hogy a Neumann ellen lefolytatott vizsgálat jegyzőkönyvét a budapesti rendőrség megküldje.

#### A függetlenségi párt győzelme Nógrádon.

A nógrádi kerületben a választás szombaton késő éjjel végzöött. Károly Józsefet 48 as függetlenségi programmal 81 szötöbbséggel választották meg Prónay Mihály ellenében. A választás nagy küzdelemmel, de rendben folyt le. Az első szavazatszedő bizottságnál Prónayra szavazott 563, Károlyra 450. a másodiknál Prónayra 366, Károlyra 560. A nógrádi kerületben a mult választásnál egyhangulag választották meg a kormánypárt jelöltjét, a boldogult Sezitovszkn Jánost. A közhangulatot minden esetre érdekesen jellemzi, hogy ahol a függetlenségi párt a multkor még jelöltet sem állíthatott, ott most győzelemre vitte lobo-góját. Talán nem tulzunk, ha ebben a tényben a jövendő választások kedvező prognó-zisát látjuk, de egyideűleg megemlitjük itt

azt is, hogy a fényes sikerű, győzelmes választás vezetésénél dr. Pap Zoltán gyűlési képviselő működött közre.

### A rendőrség a vasutnál.

Ezt ugyan helyesebben így írhattuk volna, a rendőrség, amely nincs a vasutnál, mert tényleg nincs ott. Legalább is akkor, mikor szükség volna rá, nincs ott. Eszünkbe jut pedig ez abból az alkalomból, hogy pünkösöd másodnapján, mikor oly óriási a személyforgalom, mikor valóságos ostromot intéztek a jegypénztár ellen, egy szál rendőr sem volt található, a ki rendet csinált volna. Volt is aztán olyan tolongás, minthogy mindkét oldalról rohantak a pénztárhoz, hogy a ki már megváltotta a jegyet, (ha oly szerencsés volt, hogy odáig nevezetesebb baleset nélkül eljuthatott) az nem tudott kijönni, s mire kétségbeesett küzdelem árán kiszabadult, akkorra már rég elment a vonat. Ha mindaz beteljesednék a mit ott a közönség a rendőrségnek kívánt, akkor egyáltalában nem volna irigylendő „derék” rendőrségünk sorsa. Arról nem is szólunk, hogy emiatt mintegy 100 ember késett le a vasutról.

### Tolvaj segéd.

Csunyán visszaélt gazdái bizalmával egy Kohn Ármin nevű kereskedősegéd. Varga és Markbreit kereskedők Piacz-utcán lévő bazárüzletében volt alkalmazva, a hol, mint szorgalmas és hasznavehető embert nagyon megbecsülték. Bizalmukkal ruházták fel és ezt Kohn Ármin arra használta fel, hogy visszaéléseket kövessen el és gazdájának óriási károkat okozott. Egy hónapon keresztül lopta. Napközben mikor gazdái nem voltak ott, ládászámra vitte a lakására az értékes árukat. Ily módon négy hatalmas bőrönddel szedett össze árukat, melynek értéke meghaladja az ezer koronát. Az áruk feltűnő hiánya végre is szembezőkö lett és gazdái kutatni kezdték az indító okot. Tegnap rajta csípték a segédet s a rendőrségre vitték, hol azonnal letartóztatták.

### Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonnak, jó barátoknak s ösmerősnek, kik feledhetlen jó nóm végtisztességételen megjeleni szívesek voltak s fájdalomukat enyhítették, fogadják ez uton hálás köszönetemet. Szentessy János és családja.

### Falb jóslata májusra

Június első harmadában — így jósl Falb — szárazság lesz, elvéve zivatarokkal. A hőmérséklet eleinte normális, majd süllyed. A hónap második harmadában a lecsapódások szaporodnak. Ez idő árja magasan fekvő pontokon havazások is lesznek, melyek átmenetileg a hőmérséklet süllyedését okozzák. Majd némileg csökkennek a csapódások de még mindig eléggé kiterjedtek és a zivatarok gyakoriak. Június harmadik harmada esős lesz. A zivatarok eleinte gyérek, utóbb azonban mind gyakoriabban, bőséges esőzés kíséretében, aránylag alacsony hőmérséklet mellett.

### Lövészek mozgalma.

Hazánkban a lövészet ügye fellendülni kezd. Új lövész-egyesületek keletkeznek s a régiéket kezdik meg újból működésüket. Magyarország lövész-egyesületei június 7-én délelőtt 10 órakor a „Budapesti Polgári Lövész-egyesület” lövőházában II. ker. Marczibánya-tér 6. szám alatt értekezletet tartanak, amelynek tárgya, hogyan lehetne a lövészetet hazánkban fellendíteni. A „Budapesti Polgári Lövészegyesület” június hó 7., 9., 11. és 14-ik napjain József főherceg születése 70. évfordulója alkalmából „Örömlövészetet” tart, amire feljövetelet már is több vidéki lövész megígérte.

### Rákóczi-ünnepélyek.

A sepsiszentgyörgyi polg. fiúiskola ifjúsága mult hó 30 án tartotta Rákóczi-ünnepélyt. A jól sikerült ünnepélyen nagy közönség vett részt és lelkesen tapsolta az ügyes ö összeállított tárgysorozatot. — A viszlói ev. ref. egyelet mult hó 24-én szentelt ünnepet a Rákóczi szabadságharc 200 éves fordulójára emlékének. Az ünnepély templomi istentisztelet keretében folyt le. — Ugyancsak most folyt le nagy ünnepségek között az ungvári Rákóczi-ünnep. Az ünnepélyen az egész vármegye előkelőségei résztvettek, áhitattal hallgattak az ügyesen összeállított műsor egyes számait.

### Vonatkisiklás.

A szentendrei helyi érdekű vasut vonata a mely tegnapelőtt delután Szent-Endréről delután 4 óra 50 perczkor indult, a 133 sz. szelvényénél sintörés következtében kisiklott. Az utasok közül senki sem sérült meg. A mozdonyvezető könnyebb sérülést szenvedett. A fűtő, a ki leesett a mozdonyról, szintén megsérült. A forgalmat ezen a ponton át szállással bonyolítják le.

### Sikkasztó képviselőjelölt.

A tavalyi képviselőválasztásokon a kibukott képviselők között volt dr. Szücs Bálint ügyvéd is, aki karczagon lépett fel jelöltnek. A választás tömérdek pénzébe került, amelyet hogy visszaszerezzen, ügyfeleinek rábizott pénzét elsikkasztotta, mintegy 8000 koronát. Sikkasztás büntetésében a szolnoki törvényszék három évi börtönrre ítélte, a Kuria azonban mai tárgyalásán hozzájárult a debreczeni kir. tábla azon ítéletéhez, amely Szücs dr. büntetését 9 hónapra szállította le.

### Lehet-e fegyelmi uton elmozdított albiró — ügyvédjelölt?

Egy fegyelmi uton elmozdított albiró az ügyvédjelöltek névjegyzékébe való felvételeért folyamodott a kolozsvári kamarához. A kamara a folyamodót elutasította, mert az albirói állásától fegyelmileg elmozdították, illetve mint kir. albirót jogerősen hivatalvesztésre ítélték. Minthogy pedig az 1874. évi XXXIV. t.-cz. 11. §-a az ügyvédjelölt feddhetetlen jellemét, mint a felvételhez megkívántató kelléket előírja s minthogy ennek a kelléknek fenforgását megállapítani nem lehet, a kérést teljesíthetőnek nem találták. A Kuria a kolozsvári ügyvédi kamara választmányának határozatát megváltoztatta és folyamodót az ügyvédek lajstromába fel-

vételni rendelte, mert a kérvényező igazolta, hogy az 1874. XXXIV. t.-cz. 11. §-ában kijelölt elméleti képességgel bír, továbbá helyhatósági bizonyítvány szerint erkölcsi magaviselete kifogástalan s ez a körülmény azzal szemben, hogy albirói állásától fegyelmi uton elmozdították, az ügyvédjelöltek sorában való felvételét nem akadályozhatja meg.

### A toskánai herceg Nyiregyházán.

Ernő toskánai herceg pünkösöd első napján Nyiregyházán volt, a hol az általa szeretett 14-es huszárezredet látogatta meg. A herceg tiszteletére a 14-es huszárezred tisztikara a Korona szálloda éttermében diszvacsorát adott, a melyen jelen volt a tisztikar báró Gemmingen Hermann ezredessel együtt s ott volt báró Feilitzsh Arthur főispán is. A vacsora alatt Benczi hires nyiregyházai zenekara csak magyar nótákat játszott s a Benczi zenekar tarogatása pedig kurucz nótákat mutatott be a hercegnek. Ernő herceg nagy gyönyörűséggel hallgatta a szép magyar nótákat s a cigányt gazdagon megajándékozta. A herceg tegnap délben utazott el Nyiregyházáról.

### A református felsőbb leányiskola köréből.

Az ev. ref. leánynevelő intézet Rákóczy ünnepén felülfizettek: özv. Springer Józsefné, Kiss Albert és Lengyel Imre 2—2 kor., Kovács Lujza, Borsos Katalin, Dóczy Ilona, Simonffy Imre, Dóczy Gedeon, Szeremley Béla, Szarukán Sándor és N. N. 1—1 k., Szanitter Matild 60 f., X. Y. és Z. V. 50—50 fillért. Fogadják a rendezőség szíves köszönetét.

Az ev. ref. leánynevelő intézet majálisán felülfizettek: Dicsőfi József 3 k., K. Tóth Kálnan, gróf Volkenstein, Kovács Mihály és N. N. 1—1 k. Kiss Áron püspök ur beküldött 5 koronát. Fogadják az intézet nevében a rendezőség szíves köszönetét.

### Díjlövészet.

A Polgári Lövöldében 1903. május hó 31-én és június 1-én tartott díjlövészet eredménye a következő: május 31-én díjat nyertek: Legjobb szeglvéssel Pásztor Gyula 10 koronát. II od szeglvéssel Fodor József 5 koronát, III-ad szeglvéssel Molnár Ferencz 5 koronát. Legtöbb körlovéssel Szabó Sándor 4 koronát, Junior díjat nyert Papay Janos 2 koronát. Június 1-én díjat nyertek: Legjobb mély lövéssel Szabó Sándor 4 kor., Legtöbb körlovéssel Fodor József 4 koronát, Junior díjat nyert Kaszanyiczky Andor 2 koronát.

### Szökevény huszárok.

A körösladányi csendőrség két huszárt tartóztatott le, névszerint Hováth Ferenc és Wér József cs. és kir. 7 huszárezredbeli legényeket. A két vitéz huszárt a csendőrség a nagyváradi ezredparancsnokságnak adta át, hol kiűnk, hogy a két szökevény megunt a katonai életet s úgy gondolták, hogy ebben az ex-lex világban, ha elszöknek is, a törvény nem bünteti.

# Naponta

érkeznek

## ujdonságok

## MENTZE HENRIK ujdonságok áruházába

Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán.

A hol a nagyérdemű vevő közönség kényelmére, bárki a legolcsóbb szabott árak mellett szeretheti be szükségletét, — u. m.: angol fapipák, szivar és cigaretta szipkák, sétatálcák, finom bőrárak, pénz, szivar és cigaretta tárczák, sport és gyermek játékszerek: **football labdák, teniszhajók, labdák; valamint teljes tennis felszerelések**; finom aczél és késárak, ollók, zsebkések, borotvák és borotváló készülékek, háztartási különlegességek, alkalmi ajándékok, fésűk, kefék, **illatszerek**, és mindenféle pipere kellékeket.

### A Fröbel gyermekkert Egylet

folyó hó 3-án d. e. 11 órakor az ev. ref. felsőbb leányiskola tanácstermében közgyűlést tart. A gyűlés fontos tárgyaira való tekintettel a tagoknak minél nagyobb számban leendő megjelenését kéri az elnökség.

### Az Angelotti mulató

tegnap este nyílt meg a Bika szálloda kert-helyiségében. Angelotti régi jó hírre most sem tévesztette el hatását a debreczeni közönség előtt s a diszes kerthelyiség minden zugában válogatott közönséggel telt meg. Tagadhatatlan, hogy Angelotti erre a bizalomra érdemes, mert mint a múltban, úgy most is megmutatta, — hogy discret és válogatott műsorával hódítani képes. A bemutató előadás pompásan sikerült. A társulat kitünő erőkből áll és a közönségnek rendkívül kellemes szórakozást szereztek változatos játékok, gyönyörködtető tánczok, bámulatos mutatványokkal. Az előadásokat ezideig mindég nagy és inelligens közönség látogatta. Az egyes szereplők közül általános tetszésben részesülnek Szilágyi Elemer nőimittator, Bodrogi József, a zenebohócok, Roland a kedvelt komikus és különösen a két spanyol énekesnő a Djelma nővérek, kik tüzes tánczokkal és énekükkel elragadtatják a közönséget.

### Uj szálloda Debreczenben.

Debreczen főterén, a Dreher sörcsarnok emeleti helyiségeit Márkus Jenő vendéglős modern szállodává alakította át. Az új szállodat, a mely izléses berendezésével mindenkit meglep „Központi szálloda“ czímen május 31-ével adta át a forgalomnak. Márkus Jenő neve garancia arra, hogy ez új szállodában a közönség olesó szobákhoz, pontos és előzékeny kiszolgáláshoz jut.

### Henry czirkusza Debreczenben.

A híres Henry fele czirkusz ezidőszereint Nagyváradon működik a közönség nagy pártfogása mellett. Junius hónap első napján még Nagyváradon marad, azután mint értésülünk Debreczenbe jön át s a szénavásártéren június 5-én, megkezdte működését. Az engedélyt Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány már megadta. Henry czirkusza ez idő szerint egyike Európa legnagyobb czirkuszainak. Régebb időről Debreczen közönsége előtt is ismeretes. Junius 5-én reggel 7 órakor a saját külön vonaton érkezik Debreczenbe, amely huszonöt kocsiból áll. A czirkuszt Barnum mintájára néhány óra alatt felállítják s még aznap este előadást tartanak benne. A czirkuszban háromezer ember részére van hely s villamos világítással van berendezve. A czirkusz harmincz lóval, 120 személyzetel rendelkezik. Ez utóbbiak mind elsőrangú művészek és művésznők. Van harmincz hölgytagból álló balett személyzete, saját zenekara. Felemlítésre méltó Blondin az óriási elefánt. Az előadások bármilyen időben megtartatnak. Jegyek minden ülőhelyre kaphatók a főtözsdeben és Schwartz Dánielnek a városhazzal szemben levő üzletében.

### „Lubló gyógyfürdő“

lapunk mai számában megjelent hirdetésére ez uton is felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

### Dr. Boldisár Kálmán

Rákóczi- és a kuruczokról írott könyve lapunk kiadóhivatalában 30 fillérért kapható. Kapható lapunk összes kihordóinál, a tözsdeben és könyvkereskedésekben.

## Nyilatkozat.

A szolvyai és Luhi Erzsébet gyógyviz a légzőszervek hurutjainál alkalmazható sikerrel. Dr. Frischmann Gyula kórházi főorvos Budapest.

A szolvyai ásványviz kitünő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

## Debreczen város szerződött adója török részre.

— IV. Mehomed szultán fermánja. 1662. —

Irta: Zoltai Lajos.

II.

Az első behódoltatás után a „szakasztott summán“ vagyis a szerződött adón kívül, a mely 1570-ben 7000, 1592-ben a városra nehezdedt termentelen csapás és pusztulás miatt, csak 4000 tallér volt, elvértve némely más adó-nemek is kirovottak a debreczeniekre. Így például 1589-ben a minden házat terhelő egy-egy pénz ugynevezett lagika (vladika) vagy papbért a bég és kádía (bíró) 23—23 oszporára, körülbelül huszszorosára emelte. Azonban Ferhat budai basa, ezt mint a szokással ellenkező zsarolást eltiltotta. Ugyanez időtájt (1584) a szolnoki kádía a holt ember marhajaert (bejt-ül mai) felettebb erőltetéseket, holott a meghaltak hagyatékából a kincstárt illető részt régi szokás szerint külön meghatározott mennyiségű adóként fizették. 1623-ban a szolnoki eminek kezébe a szokásos osztatási jog váltságául (reszmi kizsme) nyugta ellenében 100 frtot szállit be a város. 1628-ban pedig ugyan-e czímen a szolnoki kádik 80 tallért, egy ruhára való 4 rőf zöld istemet és egy körülbelől 4 okát (1 oka sulya = 1.281 kilogr.) nyomó tábla szappant kapnak.

A második behódoltatás után ezen adóknak nyomát nem találjuk; valamint Debreczenben sem régebben, sem később azok a kisebb mellékes adók sem fordulnak elő, legalább meglévő emlékeink nem szólnak ezekről, amelyeket hasonlóképen kincstári jószágok közé sorozott Kecskemét, Körös rendszeresen tartozott fizetni: a hitpénzt, a hűcsét pénzt (hodset), vagyis levélváltságot, a csincsilat (csingalat) pénzt eladások bejegyeztetésénél, továbbá a kalodaváltságot és a pälczapénzt.

Sőt egyetlen feljegyzés, egyetlen írott emlékünknem tanuskodik arról, hogy Debreczenben valaha török közigazgatási vagy bírósági tisztviselők: nazirek, eminek, amelek és kádik állandóan székeltek volna, amint ez például Kecskeméten, Körösön hosszú ideig szokásban volt. Debreczenben a közigazgatás és igazságszolgáltatás ellátását egy perczig is nem ragadta magához a mozlím uralom.

Hanem, miután állandóan nem is laktak török a városban — Salamon Ferenczel szolva — az itelő bírói és végrehajtói tisztet egészen a keresztyén lakosokra bízta, hogy „bolond szokásuk szerint egymás között szolgáltatassanak igazságot.“ Néha fordult elő olyan eset is, midőn debreczeni polgár és török kereskedő között felmerült vitás ügyben a debreczeni tanács ítélkezett. De mivel keresztyének mozlímmal szemben igazságot szolgáltatni nem igen volt tanácsos — az igazhitű kádinak pedig természetesen a részrehajlás, a tanács többször jónak látta erősen tiltani, hogy a debreczeni ember hitelbe vásároljon a töröktől.

Másfelől pedig a város területen vagy bárhol debreczeni polgár által mohamedanuson ejtett sérelmet a város egész közönségének terhére nálunk is kiméletlenül, kü-

lönféle zaklatásokkal, sulyos pénzbírsággal torolta meg a török igazságszolgáltatás.

És ha török követett el halálos bünt debreczeni emberen, nyilvánvaló igazságtalanság esetében elégtételt adott ugyan, de mint mindig, ilyenkor is busásan díjaztatta magát. Noha Debreczen város lakosai törvényszéki adó czímen (reszmi káza) évente 100 frtot tartoztak Szent György napkor fizetni a váradi kádinak.

Jogilag lényeges különbség volt ama viszony között, amelyben Debreczen és a között, amelyben Kecskemét, Körös, Czegléd, Tur, Jaszberény császári városok kapcsolódtak a török hatalomhoz.

Ennek oka nem Debreczennek a basák székhelyétől messze, a hódolt terület szélső észak-keleti határán való fekvése; nem is valami rendkívüli kegye a magas portának: hanem az a körülmény, hogy Debreczen Szapolyai Jánostól fogva némi kevés megszakítással, a padisák védnöksége alatt élt Erdély kiegészítő része mindig. És minél erősebb kéz kormányozta e kis országot, a magyar alkotmány és szabadság védő bástyáját, annál szelidebben bánt a török Debreczenrel is. Bethlen és I. Rákóczi György idejében alig érezte a város a török igát. De mikor gyenge vagy Isztambulban nem tetsző fejedelem ült Erdély trónjára: Debreczen felett is mindjárt megnehezedett az idők járása s a sok rendbeli nyomorgatás áradton áradt szegény debreczeniekre.

Ugy hogy a valóságban igen sokszor egyre ment: akár debreczeni, akár kecskeméti polgár a behódoltatott magyar.

(Vége.)

## CSARNOK.

### II. Rákóczi Ferencz fejedelem.

(Regényes történet.)

Irta: ifjabb Móricz Pál.

I.

(Selyemhaju Ferencz és a vén csatlós.)

Selyemhaju szép Rákóczi Ferencz játszi gyermekkorában, az ősi fegyvertár kincsei között még látta azt a buzogányt, melylyel egyik őse, a Szt.-László király idejében Bátor Opos az ecsedi lap titokzatos ligeteli között a vidéket rettegető óriás sárkányt lölte. Nagyanyai ősei ettől a daliától származtak. A Báthoriak. Büszke fejedelmi család. Anyja, a szépséges szép magyar nő, a valóságos tündérr királynő, szép Zrinyi Ilona, a törökrontó Zrinyiek és Frangipánok deli, tüzes családfáján nyilott ki oly csodaszép virággá. Az ő apját, a büszke magyar Zrinyi Péter dalmát-, horvát-, tótországi bánt, mint utonálól betyárt, Nádasdyval, az aranyhaju fiatal Frangipánnal, nemes vértanu társaival együtt fejeztette le az osztrák németujhelyi gyászos börtönben. Nem más volt a bünök, — a magyar népet alacsony szolgaságából szabadítani akarták. E büszke faj ősi jogait, hogy visszaszerzik az osztraktól, erre szövetkeztek. Hóhér halál lett a jutalmuk. Az osztrák császár nevében sujtott le magyarhon legelső nemeseinek nyakára a hóhér bárd.

Atyai ágon a magyar szabadság első bajnokait dicsérhetjük selyemhaju szép Rákóczi Ferencz ősei között. Török, német érezte az ő fegyverüknek sulyát. Négy fejedelmet emlit a történelem soraikból. Közöttük a nagyhirű első György, hadaival retgettette Bécs zsoldosait. A magyar föld, a magyar nép szabadsága volt a szent jelszó, melyet zászlóikra himeztek. Dicső nagyszony, Lorántffy Zsuzsanna a pataki vár

erkélyére kiülve, arany czérnával varrogatta, feldozgatta a szabadságharcosok golyótépett nemzeti zászlóit . . . A várkastély árnyas fái alatt gyönyörű kórusokat énekelt a pataki kálvinista diákkantus. Aranypatak volt akkor Patak és a Rákócziak a magyar kálvinisták előharcosai.

Azonban selyemhaju szép Rákóczi Ferenczel Juliánka hugával együtt a szent misére oktatta nagyanyja, a buzgó Báthori Zsófia. édes szivü szüz Máriának buzgó tisztelője. Nohabár még a mostoha atyja is protestáns volt Rákóczy Ferencznek, a retenthetetlen kurucz király, Thököli Imre fejedelem, a ki a fiatal Rákóczy atyjának elhunytá után, a hadiförgetegek viharzásai között nyerte el a dicső szép lelkü és orchájú Zrinyi Ilona özvegyi kezét . . . Szaladt akkor a német, mert a lakadalomból egyenest a csatamezőre vágatott a szerelmes kurucz király.

Selymes haju szép Rákóczi Ferencz a lepke kergetésbe bele fáradva, az ecsedi vár öreg széles bástyáján, a vén ágyu talpára többször leült. Nagyanyja lakott ekkor a várban. Kis játszótársai körülülték a fejlődmi gyermeket, de legnagyobb tekintély volt előttük a vén csatlós, aki biczegve huzta átlőtt lábát. Tisztes magyar arcát vitézi forradásokkal barázdálta a kard. Ő még lobogtatta a zászlót nagyhirű György fejedelem, az első György hadiutjain . . . A keleti gyöngy még akkor nem volt ritka martalék és a német vitézek fényes páncélján kapott a szabad hajdu . . . Régi dicsőség, régi vitézség. A gyerek Rákóczi a hazaszeretet, a szabadság imádás, a faji összetartás mámorító szavait úgy szivta lelke mélyébe, mint méh a hamvas virag illatozó mézét. Őkle összeszorult a gyerekek. Szeme az édes magyar érzéstől könybe lábbadt. Napaidoztaig elhallgatta von' a csataedzett öreg csatlós regéit, atyáinak dicsőbb hajdankorából. És az öreg ágyutalpon üldögélve — midőn letekinett az ecsedi lap mely rengő-ringó bokkrétás nádasai közé, mintha meg annyi szép és vitéz kurucz vitéznek kócsag tolla lengett volna ott. A bölömbika bömbölő szava pedig akárcsak az ágyudörgés . . . Ámde már kiáltozott, már kereste a fiatal fejlődmi urfit a nagy anyó, Báthori Zsófia nagyasszony. Vecsernyére hurangoztak. Ilyenkor a tempomba kellett menni.

A leáldozó nap piros zománczot vont a vén csatlós sebhelyes arcára. A lap süppedékes tengerében jajgatott, sivított a milliónyi vadmadar. Az öreg csatlós sodrogatta hosszú ősz bajuszát, csóváltatta idővénült vén fejét. Szikár tenyerével nagyot csapott a vén ágyu rozsdás hátára.

— Hajdan nem asszonyneimék neve-ték a Rákócziakat, az elégedetlen öreg csatlós bajusza alatt képp dörmögött. Bizonyára kálvinista szabad hajdu volt az öreg, azért sértette fülét a kápolnából zendülő pápista zsolozsma.

(Folyt. köv.)

## A közönség köréből.\*

A lapokból jutott tudomásomra, hogy engem a fővárosi államrendőrség állítólagos kivándorlati üzelmek miatt elítélt volna

Nehogy a hirtől bár ki is reám nézve kedvezőtlen következtetést vonjon le, tisztelttel kérem a nagy közönséget, hogy szivekedjek végleges ítéletét mindaddig felfüggeszteni, míg az ügy tisztába hozatala érdekében általam folyamatba tett törvényes lépések ezen teljesen érthetetlen vádnak most még előttem ismeretlen forráshoz el nem vezetnek.

Ezuttal még mindössze annak tudomásul vételét kérem, hogy én egészen nyugodt lélekkel várom az eredményt, mert az nem lehet más, mint majd három evized óta hivatalos pályámon annak minden viszontagságai között szeplőtlenül megőrzött becsületelem teljes érintetlensége.

Neumann László  
nyug. rendőrbiztos.

\* E rovatban közöltékért nem vállal felelőséget a Szerkesztőség.

## Nyilttér.

### „MARGIT“ gyógyforrás.

#### Margitforrástelep (Bereg megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik. Kitűnő hatása a **légtak s tüdőhurutos állapotainál**, különösen ha a köpet nehezen szakad fel; tüdővészeseknél még akkor is, ha vérköpésük van, a **Margitviz** megbecsülhetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a **gyomor és belek hurutos állapotainál**, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav az oka a rossz emésztésnek. — A hűgysavas sók lerakódását akadályozván, becses szolgálatokat tesz továbbá a **hólyag hurutos bántalmainál**, a **kő és homokképződés eseteiben**, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvosainak, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszívesebben használják s előnyt adnak a **Margit**-forrásnak a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölé.

#### == Mint ivóvíz ==

kiváló óvószerek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend. Főraktár:

**Édeskuty L. Budapesten,**  
cs. és kir. udv. szállító.

**Ásványvíz nagykereskedő.**

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben. (1)

**Boros Testvérek** nődivat áruházában  
Divatos Ruhakelmék, Selymek, Jó  
Jó Sefrek, Batisztok, Vász- Olcsó  
Olcsó nak, Szőnyegek, Füg- Divatos  
nyök, Ágyterítő, Pipere  
czikkek.

**Kerti fecskendőt,  
uthengert, lóczát, asztalt,  
kert-, és sirrácokat,  
sirkereszteket**

természetben megtekinthető modern minták után legjutányosabban készít

**Vasöntőde és Géplakatoság**

Péterfia végén, a hadházi utcában.

Ugyanott a legtökéletesebb

**Kutszivattyuk**

és minden építkezési vastárgyak olcsó gyári áron kaphatók.

## Eladó

a Windt Frigyes-féle

**Kandia-utca 14 számú ház és homok-  
kerti 1117 □ öl szőlő,**

ez utóbbi esetleg parcellánként is.

Felvilágosítást ad **Szenderffy Béla**  
(az alföldi takarékpénztárban) vagy  
**dr. Tervej Tamás** ügyvéd (József k.  
herczeg u. 5 sz.)

Elsőrangú

**magyar segéd,**

a ki a rőfösáru szakmában kitűnően jártas, felvétetik, az illetőnek **ragyon ügyes** eladónak kell lenni és kellemes modorral birnia, legfeljebb 30 éves lehet.

Kimerítő ajánlatok, az arczkép csatolása mellett, alanti czimre kéretnek.

**Max Miskolczy Fiai**

Eszék.

**Csak 10 napig**  
**HENRY CIRKUS**  
a széna-vasártéren  
a Hatvan-utcai vasuti állomás mellett.

Debreczenben.

**Megnyitó előadás**  
**június 5-én pénteken**

**Csak 10 napig.**

## Szép jövedelemre

tehetnek szert intelligens egyének egy előkelő intézet képviselőjének elvállalása által.

Ajánlatokat „megbízható” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Csak jómosó és elsőrendű minőségek!

## Megérkeztek

a szebbnél-szebb

Karton.

Francia-batiszt,

Zefir,

Himzett és ajour batiszt,

Ruha-vászon,

Selyem-zefir,

Düsesz-szaten

mosónyárikelméink

= óriási választékban =

## Bosznay J. és Társa

divatáruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5. (2)

Csak jómosó és elsőrendű minőségek!

## Azonnali készpénzkereset

és további magas jutalék mindazon uraknak bármily állásban kik ügyesek, személyes érintkezésben kiválóak és szorgalmasak,

**mellékkeresetnek**

is előnyös. Ajánlatok „Nebenverdienst V. 552.” alatt Haasenstein és Vogler A. G. Lipsze, Grimmaische Str.

## Erdő-Bénye

gyógyfürdő

Zemplénumegyeében.

A fürdőidény május 21-én kezdődik és tart szeptember 15-ig

Hatása: gazdag vas és timsó tartalmánál fogva kitűnő a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, görvélykorban, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek. Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és malarikus bajokban szenvedők részére. Gyógyhasználatra az újonnan fölépült fürdőlakban, 20 fürdőszobában 4 porcellán, 4 réz és 24 fakád van elhelyezve. Ezenkívül 4 kisebb szoba a hidegvizgyógyomódhoz rendeztetett be 2 káddal, 2 ülőkáddal, teljes zuhany készlettel, izzasztó kamarával, 2 pakoló ágygal és a villamos fürdőhöz szükséges készletekkel. Használhatók iszap, sós és villamfürdők; masszázs, izzasztó és hidegviz gyógyomód. Ivógyógyomódhoz mindenféle ásványviz van készletben. A fürdővendégek elhelyezésére 7 épületben a hivatalos helyiségben s lakásokon kívül csinos berendezéssel s villamos csengővel ellátott 79 szoba áll rendelkezésre. Szórakozásra szolgálnak: csinos ét, tánc, olvasó s női terem, könyvtár, hírlapok, billiárd, társas és tornajátékok, naponként kétszeri térszén. Terjedelmes, árnyékos erdei sétautak. Kápolna. Fürdővendéglős: Popovics Szilárd Debreczenből. Az étkezés olcsó és kifogástalan. Az izz. vendéglős csinos, új verandás épületben van elhelyezve. Házi gyógytár, posta és telefon állomás helyben van. Sürgönyök Erdőbényére címzendők, ahol is a táviró állomás van. Vasúti állomás: Személyvonatokhoz Erdő-Bénye fürdő. Gyorsvonathoz Lisszka-Tolcsva, honnan és hova bérkocsijarat van berendezve jutányos tarifa mellett. Fürdőorvos Asztalos Kálmán dr. Erdő-Bényéről. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

a fürdőigazgatóság.

## PÁSZTOR GYULA és TÁRSA

Telefon 271

vaskereskedése

Telefon 271

Csapó-utca, Bankház.

Ajánljuk rendkívül dusan berendezett vaskereskedésünket a n. é. közönség becses figyelmébe, ahol minden e szakmába tartozó árukon kívül bevettük s állandóan raktáron tartjuk a legjobb új szabadalmazott

## Jégszekrényeket

a mit hallatlan olcsó árakban árusítunk el, továbbá: Debreczen és Hajdu megye részére kizárólagos elárúsítását nyertük meg a világhírű

## Törökkaszáknak

melynek mindegyikét jótállás mellett akár tíz darabig is visszaveszünk,

## Permetezőket

minden fajból részletfizetésre is egy évi feleletre adunk.

Külön felhívjuk a t. földbirtokosok és gépész urak szíves figyelmét Angol Ia gépszijainkra, valamint mindenféle gépfelszereléseinkre u. m. olasz kender, csepük, asbest pakolások, gumigyűrűk, vízjelző üvegek stb. stb. a legolcsóbb napi árakon.

Ezen tényekkel ismét igazolni kívánjuk ama törekvésünket, hogy t. veivőknek lehetővé akarjuk tenni nálunk bizalmas beszerzési forrást nyerhetni.

Kérjük a t. közönséget bizalommal hozzánk fordulni, ígérve hogy mindenkor pontos és lelkiösmeretes kiszolgálásban fogjuk részesíteni és maradunk

teljes tisztelettel

**Pásztor Gyula és Társa.**

## Lubló gyógyfürdő.

Szénsavas vasas (pezsgő) és mór fürdők. Vasas források felette dusak szénsavban.

**Ivó, fürdő és területi gyógyomód.**

Kitűnő sikerű vérszegénységénél, súlyos betegségek testi és szellemi túleröltetés után, különösen pedig női bajoknál.

Pormentes védett fekvés (556 m.) Kiterjedt fenyveserdők között, kényelmes lakások és kitűnő ellátás mérsékelt árak mellett. Állandó fürdőorvos dr. PLATZER SÁNDOR volt egyet. tanársegéd néhai Kézmárcsly tanár udv. tan. egyetemi női klinikáján.

Kitűnő vendéglő és jutányos árak mellett. Étkezés á la carte vagy penzióban. Posta táviró állomás (Lublófürdő).

**Elő és utósaionban tetemes árkedvezmény lakás, fürdők, étkezésnél.** Szobák hetenként 10 kor., étkezés penzióban 20 kor.-tól kezdve. Az ásványviz (Amália forrás) friss töltésben kapható a forráskezelőségnél és minden nagyobb ásványvizkereskedésben.

Prospektust küld és bővebb felvilágosítással szolgál

**az uradalmi fürdőgondnokság.**

Lublófürdőn (Szepesmegye)

**Nb. Az ásványviz eladásra elárúsítók kerestetnek.**

## Schicht-szappan

Védjegy



**szarvas**

vagy

**kulcs**



legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Minden ártalmas vegyítéktől tiszta.

**Mindenütt kapható!**

A vásárlásnál különösen arra vigyázzunk, hogy minden darab szappanon a Schicht név és egy a fenti védjegyekből rajta legyen.